

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Тетяна ПАВЛЕНКО

(ініціали та прізвище)

« 08 » вересня 2022 р.

СИЛАБУС
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна/заочна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 12.09.2022 року

Харків – 2022 р.

Розробники: Ковальчук В.Г. д.н. з держ. упр., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

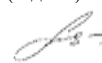
(підпис)

Дегтяр А.О. д.н. з держ. упр., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Павленко Т.Ю. к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри Публічного управління та підприємництва
(№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Вероніка КОВАЛЬЧУК
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Єлизавета ПРОКОФ'ЄВА
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладачів:

Ковальчук Вероніка Геннадіївна, д.н. з держ. упр., професор. З 2020 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах;
- Управління персоналом в публічній сфері;
- Стратегічне планування сталого розвитку регіону;
- Публічне управління;
- Стратегічне управління.

Напрями наукових досліджень: управління соціально-економічним розвитком регіонів, формування регіональних стратегій розвитку в Україні, ефективність інвестиційної та інноваційної політики, антикризовий менеджмент, управління персоналом, бізнес-адміністрування.

Павленко Тетяна Юріївна, к.е.н, доцент.

З 2008 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Державне регулювання економіки та економічна політика;
- Антикризове управління в регіоні;
- Муніципальне управління;
- Політика європейської інтеграції;
- Державне електронне урядування;
- Публічне управління ресурсами в територіальних громадах;
- Економіка підприємства та ін.

Напрями наукових досліджень: управління соціально-економічним розвитком регіонів, ефективність інвестиційної та інноваційної політики, антикризовий менеджмент, бізнес-управління.

Дегтяр Андрій Олегович, д.н. з держ. упр., професор, заслужений діяч науки і техніки України. З 2020 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Публічна політика у сфері соціально-гуманітарного розвитку;
- Теоретико-прикладні проблеми державного управління в Україні;
- Публічна служба та місцеве самоврядування;
- Методи прийняття управлінських рішень;

Напрями наукових досліджень: організаційно-аналітичне забезпечення прийняття та реалізації державно-управлінських рішень; публічне управління соціально-гуманітарним розвитком України; державне регулювання соціально-економічних процесів в Україні.

2. Опис освітньої компоненти

Семестр, в якому реалізується освітня компонента – 8 семестр.

Обсяг дисципліни – 9 кредитів ЄКТС (270 годин).

Форми здобуття освіти – денна, заочна.

Освітня компонента – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – консультації, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний контроль, публічний захист кваліфікаційної роботи.

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Державні послуги, Комунікації в державних інституціях, Методи прийняття управлінських рішень в публічному управлінні та адмініструванні, Стратегічне планування сталого розвитку регіону, Публічне управління, Державна влада та громадське суспільство.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист, Антикризове управління в регіоні, Державне регулювання економіки та економічна політика, Керівник адміністративної служби та техніка адміністративної діяльності.

3. Мета та завдання освітньої компоненти

Кваліфікаційна робота є самостійною і логічно завершеною роботою, що пов'язана з вирішенням завдань того виду (видів) діяльності, до якого готується бакалавр в рамках освітньої програми та містить сукупність результатів, положень, що пропонуються для публічного захисту.

Метою виконання кваліфікаційної роботи є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, відпрацювання вмінь і навичок з спеціальності.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- закріпити теоретичні знання із дисциплін, вивчених за увесь період навчання;
- на основі зібраної та проаналізованої в ході виробничої практики інформації підготувати кваліфікаційну роботу бакалавра, в якій запропонувати й обґрунтувати заходи щодо покращання досягнутих показників діяльності підприємства, впровадження яких дозволить позитивно вплинути на кінцеві результати діяльності підприємства.

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до напрямів наукових досліджень кафедри публічного управління та підприємництва та має засвідчити рівень професійної та практичної підготовки випускника, здатність застосувати здобуті в університеті знання, вміння і практичні навички для розв'язання складних завдань в публічному управлінні та адмініструванні, здобуті вміння та навички практичної роботи, здатність критично та креативно мислити, вміння відстоювати й аргументувати власну точку зору.

Кваліфікаційна робота виконується на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень реального об'єкта з метою вирішення певних наукових та прикладних завдань у сфері майбутньої професійної діяльності.

Компетентності, які забезпечуються:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність працювати в команді.

- ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні компетентності (фахові, предметні) (СК)

- СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
СК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.
СК5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.
СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.
СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.
СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.
СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Результати навчання, які забезпечуються:

- РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.
РН5. Знати стандарти, принципи та норм діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
РН10. Уміти користуватися системою електронного документообігу.
РН11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
РН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності

Здобувач повинен **вміти:**

- логічно та аргументовано викладати матеріал;
- коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи;
- проводити власні дослідження;
- володіти навичками узагальнення, формулювання висновків;
- працювати з інформаційними джерелами;
- ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення завдань, що досліджується.

4. Етапи та послідовність виконання кваліфікаційної роботи бакалавра

Кваліфікаційна робота бакалавра має бути написана державною мовою, також може і іноземною мовою (за погодженням з випусковою кафедрою та кафедрою іноземних мов професійного спрямування), якою володіє здобувач вищої освіти бакалаврської програми.

Кваліфікаційна робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих проектних пропозицій до захисту не допускається.

Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи:

1. Вибір і затвердження теми кваліфікаційної роботи.
2. Складання та затвердження завдання на кваліфікаційну роботу, складання календарного плану виконання.
3. Формування списку джерел інформації та їх ретельне вивчення.
4. Консультація з науковим керівником і уточнення/затвердження плану кваліфікаційної роботи.
5. Проведення досліджень за основними розділами.
6. Опрацювання та викладення результатів досліджень.
7. Оформлення кваліфікаційної роботи.
8. Зовнішнє рецензування.
9. Попередній захист кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі та отримання допуску до її захисту у екзаменаційній комісії (ЕК).
10. Захист кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК.

5. Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт

1. Управління якістю діяльності органу публічної влади.
2. Стратегічне управління в органах публічної влади.
3. Антикризова політика держави.
4. Державна політика зайнятості населення.
5. Державна політика запобігання бідності.
6. Державна політика протидії рейдерству.
7. Державна політика формування середнього класу.
8. Державна політика щодо детінізації національної економіки.
9. Результативність діяльності органу публічної влади.
10. Державна політика щодо забезпечення інноваційного розвитку національної економіки.
11. Формування та реалізація державної політики у молодіжній сфері.
12. Державна політика щодо забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.
13. Стратегічне управління людськими ресурсами в органах публічної влади.

14. Державна політика щодо підвищення рівня та якості життя населення.
15. Державна політика щодо поліпшення демографічної ситуації в Україні.
16. Державна політика щодо поліпшення інвестиційного клімату.
17. Державна політика щодо протидії корупції.
18. Державна політика щодо розвитку житлово-комунального господарства.
19. Державна політика щодо розвитку малого підприємництва.
20. Державна політика щодо розвитку національної економіки.
21. Державна політика щодо формування соціально відповідального бізнесу.
22. Державне регулювання експорту (імпорту) продукції.
23. Державна політика забезпечення макроекономічної збалансованості.
24. Державне регулювання міжнародної трудової міграції.
25. Державне регулювання процесом трансформації форм власності в Україні.
26. Державне регулювання ринку окремих видів продукції.
27. Державне регулювання розвитку аграрного сектора економіки.
28. Державне регулювання розвитку депресивних територій.
29. Державне регулювання розвитку індустрії туризму.
30. Державне регулювання розвитку міст.
31. Державне регулювання розвитку промисловості.
32. Державне регулювання розвитку сільських територій.
33. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіону.
34. Державне регулювання трудових доходів населення.
35. Публічне управління лісовим і мисливським господарством.
36. Публічне управління продовольчою безпекою в Україні
37. Особливості реформування земельних відносин та управління земельними ресурсами в умовах трансформаційних перетворень.
38. Економічна безпека: державно-управлінський аспект.
39. Організація як ключовий елемент публічного управління.
40. Ефективність організаційних структур управління.
41. Розмежування функцій й взаємодія місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
42. Механізми реалізації державно-приватного партнерства в сфері підприємництва України.
43. Підвищення ефективності комунікативної діяльності державного службовця.
44. Транскордонне співробітництво в контексті євроінтеграції України.
45. Механізми державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні.
46. Управління персоналом органу публічної влади.
47. Механізми державного регулювання розвитку альтернативної енергетики.
48. Електронне врядування як складова державної політики України.
49. Механізми державного регулювання макроекономічних процесів в Україні.

50. Механізми публічного управління міжнародним співробітництвом вищих навчальних закладів.
51. Публічне управління земельними відносинами.
52. Забезпечення умов для ефективного обігу інформації в системі публічного управління.
53. Сучасні державні концепції моделювання науково-інноваційного розвитку ЗВО.
54. Механізми формування системи публічного управління фізичною культурою та спортом.
55. Державна політика інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України.
56. Формування і розвиток інвестиційної політики в Україні.
57. Реалізація державної інноваційної політики в Україні.
58. Управління персоналом в органах публічної влади на регіональному рівні.
59. Застосування інструментарію реалізації державно-приватного партнерства в Україні.
60. Державне регулювання розвитку аграрного ринку в Україні.
61. Теоретичні основи публічного управління у сфері екологічного виховання студентів у вищому навчальному закладі.
62. Державна політика щодо забезпечення економічної безпеки.
63. Шляхи вдосконалення державної соціальної політики.
64. Стратегічне управління розвитком об'єднаних територіальних громад.
65. Реалізація державної політики органами місцевого самоврядування в окремій сфері життєдіяльності громади.
66. Роль та методи державного регулювання підприємницької діяльності в Україні.
67. Застосування ефективних прийомів ділового спілкування в органах публічної влади.
68. Механізми реалізації державної податкової політики в Україні.
69. Державне регулювання банківської діяльності в Україні.
70. Державне регулювання біржової діяльності в Україні.
71. Механізми реалізації монетарної політики в Україні.
72. Механізми узгодження дій уряду та Національного банку України в сфері бюджетної і монетарної політики.
73. Державне регулювання розвитку фондового ринку в Україні.
74. Механізми формування та застосування податкової політики в державі.
75. Механізми державного регулювання макроекономічних процесів в Україні.
76. Механізми державного регулювання фінансових потоків в моделі розширеного відтворення.
77. Механізми узгодження бюджетної та податкової політики в Україні.
78. Аналіз та механізми впливу організаційних процесів у суспільстві.
79. Управлінські рішення в системі органів виконавчої влади України.

80. Механізми державного регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності в Україні.

81. Політика фінансового забезпечення в інвестиційній та інноваційній діяльності.

82. Кадрове забезпечення діяльності органу публічної влади.

83. Посилення взаємодії органів публічного управління з громадськістю.

84. Стратегічне управління розвитком регіону.

85. Державне регулювання економіки аграрного сектору регіону.

86. Державна політика захисту економічної конкуренції.

87. Економічні функції держави в ринковій економіці.

88. Основні напрями та наслідки здійснення економічних реформ в Україні.

89. Планування як функція публічного управління економікою.

90. Грошово-кредитна політика держави на сучасному етапі.

91. Державна підтримка розвитку малого бізнесу в туристичній сфері регіону.

92. Механізми надання адміністративних послуг на місцевому рівні.

93. Публічне управління розвитком продовольчого ринку.

94. Вплив держави на розвиток нових форм господарювання в аграрному секторі економіки.

95. Вдосконалення митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності аграрних підприємств.

96. Державна підтримка розвитку малого бізнесу в аграрній сфері регіону.

97. Державна підтримка розвитку селянських (фермерських) господарств.

98. Механізми державної підтримки реформуванням підприємств аграрної сфери регіону.

99. Реалізація реформи щодо децентралізації влади в Україні.

100. Прийняття та реалізація управлінських рішень в умовах децентралізації владних відносин.

6. Методи навчання

На теоретичному рівні дослідження використовуються такі загальнонаукові методи: ідеалізація та формалізація; аналіз і синтез; індукція та дедукція; прийняття гіпотез; створення теорії.

Емпіричні дослідження – спостереження і дослідження конкретних явищ, експеримент, а також узагальнення, класифікація і опис результатів дослідження і експерименту, впровадження їх у практичну діяльність людей. Емпіричний цикл дослідження складається з спостережень, що передбачає збір та групування емпіричних фактів, формулювання гіпотези, її перевірку, а також оцінку результатів перевірки гіпотези. На емпіричному рівні дослідник отримує нові знання за допомогою опису, спостереження та експерименту.

7. Методи контролю

Поточний контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи, підсумковий контроль – публічний захист.

Захист кваліфікаційної роботи бакалавра

Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи та його організація. Перш ніж остаточно виконана кваліфікаційна робота буде допущена до публічного захисту, з метою попередньої перевірки її якості, відповідності профілю спеціальності та вимогам до такого виду робіт вищих закладів освіти, проводиться попередній захист кваліфікаційної роботи. Дата передзахисту призначається завідувачем кафедри за узгодженням з науковим керівником роботи. Здобувачі, кваліфікаційні роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні ЕК.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які успішно та в повному обсязі виконали навчальний план. Кваліфікаційна робота подається керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Керівник надає відгук про кваліфікаційну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використання методів дослідження, ступінь досягнення мети дослідження, вирішення поставлених завдань, практичну значущість результатів, особисті якості виконавця кваліфікаційної роботи щодо здобутих у процесі навчання теоретичних знань та рівня практичної підготовки, вміння самостійно вирішувати практичні завдання, логічно систематизувати, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; оцінювати перспективність та ефективність запропонованих рекомендацій, робити висновки, критично ставитися до недоліків роботи (за наявності), оцінка кваліфікаційної роботи.

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати відгук (рецензію) зовнішнього рецензента. Рецензентами можуть бути фахівці-практики, науковці, провідні викладачі ЗВО тощо.

Під час рецензування кваліфікаційної роботи рекомендується визначити:

- актуальність теми;
- повноту розроблення завдань;
- використання сучасних методів дослідження;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь здобувача у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні методичного підходу;
- вміння здобувача чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки щодо змістової частини роботи та оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо

рекомендацій до захисту (рекомендовано або не, рекомендовано) у ЕК.

Подана до захисту кваліфікаційна робота повинна мати на титульній сторінці підписи здобувача, керівника, рецензента, завідувача кафедри.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК), графік роботи якої затверджує ректор університету.

Обсяг тексту доповіді має відповідати 10-12 хвилинам виступу. У доповіді має бути відображено: актуальність теми, мету і завдання роботи, основні результати роботи. Особливу увагу слід зосередити на обґрунтуванні пропозицій і рекомендацій та оцінюванні їх ефективності.

Перед захистом здобувачеві слід уважно прочитати рецензію, особливо звернути увагу на висловлені рецензентом зауваження і по можливості усунути зазначені недоліки або дати аргументовану відповідь у доповіді.

Здобувач має послідовно ілюструвати доповідь наочними матеріалами й забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які підлягають захисту. Він стисло доповідає комісії сутність проведеного дослідження, оцінює отримані результати, ілюструючи доповідь посиланнями на наочні матеріали.

Після доповіді члени ЕК, присутні на захисті викладачі, спеціалісти ставлять здобувачеві запитання щодо змісту роботи. За результатами захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ЕК ухвалює рішення щодо оцінювання захисту і роботи в цілому (враховуючи відгук керівника, рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання), а також присвоєння відповідної кваліфікації і видачу диплома державного зразка.

8. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи є:

- чітке формулювання здобувачем своїх думок;
- обґрунтованість мети, причини дослідження, логічність поставлених завдань і шляхи їх вирішення;
- адекватність у визначенні проблем;
- відповідність розроблення, аналізу, вирішення проблеми рівню бакалавра;
- змістовність і цілісність структури роботи;
- інформативність заголовків і підрозділів щодо їхнього змісту, а також їх зв'язок з іншим текстом;
- логічний зв'язок розглядуваної проблеми з поділом роботи на розділи і підрозділи;
- вміння знаходити й опрацьовувати інформацію;
- використання сучасних методів оброблення і аналізу інформації;
- надійність методів дослідження;
- достатність глибини досліджень;
- обґрунтованість отриманих теоретичних висновків;
- чіткість формулювання висновків і рекомендацій;
- практична цінність результатів дослідження й можливість їх

- впровадження;
- внесок здобувача в дослідження цієї проблеми, самостійність в роботі;
 - наявність всіх необхідних структурних елементів в роботі та їх логічна послідовність;
 - зовнішній вигляд кваліфікаційної роботи.

Оцінка роботи виставляється за наступною шкалою:

Відмінно	Кваліфікаційна робота виконана на високому професійному рівні, в ній зроблено власне оцінювання різних джерел інформації, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції.
Добре	В кваліфікаційній роботі зроблено власне оцінювання використаних джерел інформації, самостійно проаналізовано зібраний матеріал, звітні дані підприємства, організації, установи на базі якого досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими.
Задовільно	В кваліфікаційній роботі розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для захисту кваліфікаційної роботи
90-100	відмінно
75-82	добре
60-74	задовільно
1-59	незадовільно з можливістю повторного захисту

За результатами публічного захисту кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгуків керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

9. Політика академічної доброчесності

Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

- http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_themes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all_theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка кваліфікаційної роботи знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=6914>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – С. 170. Редакція від 08.08.2021, підстава - 1684-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190. Редакція від 01.08.2021, підстава - 1702-IX <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
3. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 216 с.
4. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / О. Ю. Бобровська, ДЗБ Т. О. Савостенко, О. Ю. Матвєєва, В. К. Лебедева. – 2-ге вид., доповн. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 160 с.
5. Дзюндзюк В. Б., Мельтюхова Н. М., Фоміцька Н. В. та ін. Публічне адміністрування в Україні : навч. посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ, 2011. – 306 с.
6. Ковальчук В. Г. Новий публічний менеджмент як форма менеджеризму в сучасних умовах регіонального управління в Україні / М.. Латинін, В. Б. Родченко та ін.// Державна економічна політика регіонального розвитку : Навчальний посібник за заг. ред. проф. М.А. Латиніна, проф. В. Б. Родченка. – Х. : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 420 с. С. 131-148.
7. Прийняття рішень в державному управлінні : навч. посіб. : [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко ; Акад. муніцип. упр. – К. : АМУ, 2010. – Ч. 2 : Науково-прикладні аспекти. – 2010. – 292 с.
8. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2014. – 512 с.
9. Регіональна економіка: теорія та практика управління : навч. посіб. / кол. авт. : К. М. Бліщук, І. І. Козак, О. П. Крайник, Є. Г. Матвіїшин, Г. С. Третяк, С. Г. Шевченко. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2019. — 128 с.
10. Сенишин О. С. Державне регулювання економіки : навч. посібник / О.С. Сенишин, М. О. Горинь, О. О. Кундицький. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. – 334 с.

Допоміжна

1. Ковальчук В. Г. Державне управління соціально-економічним розвитком регіону : монографія. – Х. : Золоті сторінки, 2013. – 296 с
2. Ковальчук В. Г. Методологічні засади вдосконалення механізмів державного управління регіональним розвитком. Науковий вісник Академії муніципального управління : збірник наукових праць, серія «Управління», випуск 1. – К. : Академія муніципального управління. 2015. – С. 202-209.
3. Ковальчук В. Г. Нові підходи до управління соціально-економічним розвитком регіонів. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. : електронне наукове фахове видавництво Херсонського національного технічного університету / гол. ред. проф. Лопушинський І.П. – 2015. – № 1. – Режим доступу : [http://www. irbis-nbuv.gov.ua](http://www.irbis-nbuv.gov.ua). – Назва з екрана.
4. Ковальчук В. Г. Державне управління в європейських моделях регіонального розвитку: досвід для України. Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ, 2015. – № 1 (47). – 420 с. . – Режим доступу :<http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/3/01.pdf>. – Назва з екрана.
5. Ковальчук В. Г. Системне моделювання процесів ухвалення управлінських рішень. Вісник Університету банківської справи : збірник. – К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2015.– № 3 924), – С. 97-104.
6. Ковальчук В. Г. Удосконалення вітчизняного досвіду з формування та реалізації регіональних стратегій розвитку. Вісник Національного університету цивільного захисту України : збірник наукових праць. – Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2017. – Вип. 2 (7). – (Серія «Державне управління»). – Режим доступу [http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol7\(17\)/42.pdf](http://nuczu.edu.ua/sciencearchive/PublicAdministration/vol7(17)/42.pdf)– Назва з екрана.
7. Ковальчук В. Г. Нормативно-правові засади стратегічного планування на регіональному рівні. Формування регіональних стратегій розвитку в Україні. Українська практика розробки та реалізації стратегій розвитку територій / Латинін М. А., Майстро С. В., Статівка Н. В. та ін.. // Державна економічна політика регіонального розвитку : монографія // за заг. ред. д.держ.упр.,проф. М. А. Латиніна. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ, 2017 – 420 с. – С. 214- 271.
8. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. – К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 148 с.
9. Стратегічне планування місцевого розвитку. Практичний посібник / [Берданова О., Вакуленко В.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO. – К. : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 88 с.

10. Теорія і практика ділового адміністрування : навч. посіб. / Дібніс Г. І. [та ін.] ; під заг. ред. проф., канд. екон. наук О. М. Антіпова. - Луганськ : Ноулідж, 2009. - 487 с.

Internet-джерела

1. Веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua
2. Веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>
3. Інформація з маркетингу України. – Режим доступу : <http://www.marketing.vc>
4. Головне управління статистики в Харківській області. – Режим доступу : <http://kh.ukrstat.gov.ua/>
5. Веб-сайт статистичного агентства Європейського союзу Eurostat. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat>
6. Веб-сайт ООН. – Режим доступу : <http://www.un.org/>
7. Веб-сайт Всесвітнього банку ООН (World Bank) – фінансова та економічна інформація 190 країн – членів ООН. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org/>